Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2011, sp. zn. 3 Tdo 206/2011, ECLI:CZ:NS:2011:3.TDO.206.2011.1

Číslo: 3/2013

Právní věta:

Jestliže pachatel jednal v úmyslu odcizením si přisvojit cizí motorové vozidlo jako celek, a nikoliv se záměrem zmocnit se jen některých jeho částí či cizích věcí nacházejících se v něm, není rozhodné, že poté si z takto odcizeného vozidla ponechal jen některou jeho část (např. korbu nákladního automobilu) nebo nějakou věc, která byla v odcizeném vozidle (např. autorádio), a pak už ztratil zájem o odcizené vozidlo a odstavil ho (viz přiměřeně rozhodnutí pod č. 17/1974 a č. 42/2001 Sb. rozh. tr.). Takové jednání je možno posoudit jako trestný čin krádeže podle § 205 tr. zákoníku, přičemž výši škody představuje hodnota motorového vozidla stanovená podle hledisek obsažených v ustanovení § 137 tr. zákoníku.

Pokud se však pachatel zmocnil cizího motorového vozidla jen za účelem jeho dočasného užívání, a dopustil se tím trestného činu neoprávněného užívání cizí věci podle § 207 tr. zákoníku, a teprve poté z něj odcizil nějakou jeho část či cizí věc nacházející se v něm, spáchal trestný čin krádeže podle § 205 tr. zákoníku pouze ve vztahu k této části vozidla či věci, které si skutečně přisvojil, přičemž výše způsobené škody vychází jen z hodnoty odcizené části motorového vozidla či věci.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.04.2011

Spisová značka: 3 Tdo 206/2011

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Krádež, Neoprávněné užívání cizí věci

Předpisy: § 205 tr. zákoníku
§ 207 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněného T. K. proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2010, sp. zn. 3 To 424/2010, v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 3 T 123/2010.

Z o d ů v o d n ě n í :

V odsuzující části rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 9. 8. 2010, sp. zn. 3 T 123/2010, byl obviněný T. K. uznán vinným mimo jiné zločinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. b), odst. 2, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku, a to ve výrocích o vině pod body 1. až 5. Za to a za další trestnou činnost byl odsouzen k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku mu byl uložen rovněž trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 4 roků. Výroky podle § 228 odst. 1 a § 229 odst. 2 tr. ř. bylo rozhodnuto o nároku poškozeného J. K. na náhradu škody.

Obviněný se dopustil zločinu krádeže tím, že ačkoli byl rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 5. 12. 2006, sp. zn. 7 T 116/2006, uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), e), odst. 2 tr. zák., za který byl odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 18 měsíců se zařazením k výkonu do věznice s ostrahou, přičemž tento výrok o trestu byl zrušen rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 9 T 171/2006, který nabyl právní moci dne 23. 1. 2008 a jímž mu byl vedle souhrnného trestu odnětí svobody uložen i trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 2 roků, který započal vykonávat po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody dnem 14. 1. 2010, tak

1. v době od 2. 2. 2010 do 3. 2. 2010 v B., ul. P., v areálu bývalé obchodní společnosti T., a. s., odcizil zde zaparkované uzamknuté nákladní motorové vozidlo tov. zn. Tatra 148 S3 tak, že šroubovákem vyhnul boční okénko, vzniklým otvorem otevřel dveře, po zapojení baterie nastartoval vozidlo v úmyslu přisvojit si ho a řídil jej až k obci L. směrem na město Z., kde z důvodu spotřebování pohonných hmot vozidlo odstavil na krajnici vozovky, cestou vyhodil z vozidla elektronickou skříňku pro výpočet mýtného v hodnotě 4300 Kč, a takto způsobil poškozenému R. K. – R. celkovou škodu ve výši 119 800 Kč,

2. dne 25. 2. 2010 kolem 16.00 hodin v B., ul. J., v objektu obchodní společnosti S. – G., s. r. o., odcizil zde zaparkované uzamknuté nákladní motorové vozidlo tov. zn. Tatra 815 tak, že vnikl do vozidla po rozbití bočního okénka u řidiče a po rozlomení spínací skříňky nastartoval vozidlo, odjel na neznámé místo a naložil s ním nezjištěným způsobem, přičemž vozidlo nebylo dosud nalezeno, a tímto jednáním způsobil poškozenému J. K. škodu ve výši 333 100 Kč,

3. v době od 12. 3. 2010 do 15. 3. 2010 v B., ul. V., odcizil zde zaparkované uzamknuté nákladní motorové vozidlo tov. zn. Tatra 815, na kterém se na nákladní ploše nacházel pracovní stroj UNC nezjištěného výrobního čísla v hodnotě 202 000 Kč, a to tak, že vnikl do vozidla po rozbití skleněné výplně levého zadního okna, po rozlomení spínací skříňky nastartoval vozidlo v úmyslu si ho přisvojit, řídil ho po ulici J. v B., kde vozidlo odstavil s tím, že se později pro něj vrátí, mezitím zde bylo odstavené vozidlo nalezeno hlídkou Policie České republiky, a tímto jednáním způsobil poškozené obchodní společnosti T. R. E., s. r. o, se sídlem V., škodu ve výši 419 800 Kč,

4. dne 25. 3. 2010 kolem 17.35 hodin v B., ul. V., odcizil z areálu obchodní společnosti V. s., a. s., zde zaparkované uzamknuté nákladní motorové vozidlo tov. zn. Tatra 815, bez registrační značky, a to tak, že vnikl do vozidla po rozbití skleněné výplně okna levých dveří kabiny řidiče, nastartoval vozidlo a odjel s ním s úmyslem je prodat, dále odcizil z vozidla přímočarý hydromotor, palubní jednotku Kapsch v hodnotě 2000 Kč, autorádio zn. Blaupunkt v hodnotě 450 Kč a korbu vozidla, kterou prodal dne 26. 3. 2010 v 08.42 hodin do výkupny druhotných surovin K. š., s. r. o., v H., přičemž tímto jednáním způsobil poškozenému M. M. škodu ve výši 357 350 Kč,

5. v přesně nezjištěnou dobu od 20. 3. 2010 do 7. 4. 2010 v B. v areálu staveniště odstavného vlakového nádraží odcizil zde zaparkované uzamknuté nákladní motorové vozidlo tov. zn. Tatra

148 S3 tak, že vnikl do vozidla po rozbití skleněné výplně okna levých dveří kabiny řidiče, následně nastartoval vozidlo a odjel s ním s úmyslem prodat vozidlo, za tímto účelem dne 7. 4. 2010 kolem 9.30 hodin přijel sám tímto vozidlem do Z., ul. U., do areálu obchodní společnosti M. k., a. s., kde byl následně hlídkou Policie České republiky zadržen, přičemž tímto jednáním způsobil poškozenému J. S. škodu ve výši 77 100 Kč.

O odvolání obviněného T. K. podaném proti citovanému rozsudku rozhodl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 15. 9. 2010, sp. zn. 3 To 424/2010, jímž podle § 256 tr. ř. zamítl odvolání jako nedůvodné.

Proti tomuto rozhodnutí odvolacího soudu podal obviněný T. K. prostřednictvím svého obhájce dovolání, v němž uplatnil dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Podle názoru obviněného o naplnění skutkové podstaty zločinu krádeže ve smyslu § 205 tr. zákoníku by bylo možné uvažovat pouze v případě skutku popsaného pod bodem 5. výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně. Pokud jde o skutky popsané pod body 1. až 4. výroku o vině téhož rozsudku, podle obviněného může jít pouze o přečin neoprávněného užívání cizí věci ve smyslu § 207 tr. zákoníku, neboť dotčená vozidla užíval po velmi krátkou dobu a bez úmyslu si je přisvojit, přičemž tato vozidla byla vždy nalezena v den odcizení či nejpozději následujícího dne, aniž by byla jakkoliv podstatně opotřebena nebo zničena. Každé z těchto vozidel také vždy zanechal na místě, které umožňovalo jeho snadné nalezení, a nikde je tedy neukryl.

Jak dále obviněný T. K. připomenul, podle odvolacího soudu ve všech případech vedle toho, že obviněný vnikl do motorového vozidla, zmocnil se ho a řídil ho, vždy učinil nějaký další úkon nad rámec pouhého přechodného užívání vozidla. Z toho pak dovodil úmysl obviněného přisvojit si vozidla i v případě skutků popsaných pod body 1. až 4. výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně. Podle obviněného však jde v tomto směru o vadu spočívající v nesprávném hmotně právním posouzení skutku, protože k naplnění skutkové podstaty trestného činu krádeže nestačí pouze to, že neoprávněný uživatel motorového vozidla provede nad rámec užívání vozidla nějaký další úkon, ale je podstatné, zda tento úkon skutečně směřoval k přisvojení si vozidla, a nikoli např. jen některé jeho části. K tomu však ve většině případů nedošlo, protože pokud jde o skutek pod bodem 1. výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně, řídil vozidlo pouze z B. do Z. a zanechal ho odstavené v L., přičemž neprovedl žádný další úkon nad rámec užívání vozidla. V případě skutku pod bodem 2. výroku o vině obviněný poukázal na to, že vozidlo odstavil v prostoru startu bývalé Velké ceny, odkud jej poté zřejmě někdo odcizil, ani zde však neučinil žádný další úkon nad rámec pouhého užívání vozidla. Pokud jde o výrok o vině pod bodem 3., obviněný rovněž odstavil vozidlo v prostoru bývalé Velké ceny, tedy blízko svého tehdejšího bydliště. Jestliže z vozidla zmizel stroj UNC, neznamená to, že zloděj měl v úmyslu zmocnit se celého vozidla, nýbrž předmětem útoku mohl být právě jen stroj UNC jako samostatný pracovní stroj, který měl být uložen na korbě vozidla. V případě skutku pod bodem 4. výroku o vině obviněný sice prodal z vozidla korbu, avšak ta je pouze snadno odstranitelným příslušenstvím vozidla. Jeho úmysl zde směřoval pouze k odcizení korby, a nikoli celého vozidla. Podle názoru obviněného nelze dovodit jeho úmysl zmocnit se celých vozidel ani z toho, že z vozidel odstraňoval zařízení pro výpočet mýtného, aby byla znemožněna lokalizace pohybu vozidel, jak argumentoval odvolací soud. Ve skutečnosti tak obviněný činil z toho důvodu, aby nebyl přistižen při řízení, což by reálně hrozilo za situace, kdyby majitel v krátké době zjistil a nahlásil zmizení vozidla. V závěru svého dovolání obviněný navrhl, aby napadené usnesení bylo zrušeno a věc byla přikázána Krajskému soudu v Brně k novému projednání a rozhodnutí.

K podanému dovolání obviněného T. K. se vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství, který se neztotožnil s námitkou obviněného o nedostatku jeho zavinění ve vztahu ke zločinu krádeže a s pochybnostmi o naplnění subjektivní stránky trestným činů popsaných pod body 1. až 4. ve výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně. Podle názoru státního zástupce soud prvního stupně věnoval této otázce náležitou pozornost a úmysl obviněného přisvojit si odcizená

nákladní motorová vozidla opřel o důkazy podložené racionálními úvahami o smyslu zjištěného chování obviněného poté, co odcizil inkriminovaná vozidla. Situaci, když pachatel ujede s odcizeným vozidlem několik desítek kilometrů, dokud mu nedojdou pohonné hmoty, při opuštění vozidla z něj odcizí vše, co má pro něho nějakou hodnotu, a vozidlo pak zanechá zcela mimo reálný dosah jeho vlastníka (čili v podstatě je zašantročí), nelze podle státního zástupce v žádném případě chápat jako pouhé neoprávněné užívání cizí věci, nýbrž takové jednání pachatele již zjevně naplňuje znak přisvojení si cizí věci, které se předtím nezákonně zmocnil. Totéž platí pro případy, kdy v dalším neoprávněném nakládání s odcizeným vozidlem v tomto smyslu bylo obviněnému zabráněno tím, že vozidlo bylo nalezeno dříve, než je stačil zašantročit nebo s ním naložit jinak jako s věcí vlastní. Státní zástupce proto nepovažuje námitky obviněného za důvodné a navrhl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítnout jeho dovolání jako zjevně neopodstatněné.

Nejvyšší soud poté, co se vypořádal s námitkami obviněného T. K., které nebylo možno podřadit nejen pod uplatněný dovolací důvod, ale ani pod žádný jiný dovolací důvod, dospěl mimo jiné k následujícím závěrům.

Za předpokladu, kdyby krádež některých dílů motorového vozidla nebo věcí nacházejících se v něm byla toliko sekundárním produktem předcházejícího jednání pachatele, které spočívalo ve zmocnění se motorového vozidla v úmyslu užívat ho jenom přechodně a jímž se pachatel dopustil přečinu neoprávněného užívání cizí věci podle § 207 tr. zákoníku, bylo by možno činit pachatele trestně odpovědným za krádež (§ 205 tr. zákoníku) jen takových věcí, které si skutečně přisvojil z přechodně užívaného vozidla.

Jestliže ovšem předmětem trestného činu (přečinu či zločinu) krádeže podle § 205 tr. zákoníku byla věc – motorové vozidlo jako celek, přičemž pachatel jednal v úmyslu přisvojit si odcizením (zmocněním) toto vozidlo a získat je do nikoli přechodné dispozice, pak není rozhodné, zda se mu později podaří využít jen některou jeho část (např. na náhradní díly či k případnému prodeji) a jestli dále ztratí zájem o odcizené vozidlo. Škoda způsobená krádeží zde totiž vždy představuje hodnotu (cenu) vozidla, jakou mělo v době činu, bez ohledu na to, jakým způsobem hodlal pachatel dále naložit s odcizenou věcí – motorovým vozidlem.

Soudy nižších stupňů v nyní posuzované věci neporušily výše uvedené zásady. Nejvyšší soud proto nepřisvědčil obviněnému T. K., že by napadené rozhodnutí odvolacího soudu či jemu předcházející řízení bylo – se zřetelem k jím vytýkaným vadám – založeno na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Proto Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl podané dovolání obviněného T. K. jako zjevně neopodstatněné.